

Fólkatingsvalið 2011

FÓLKATINGSVALIÐ 2011

Edmund Joensen

Sjálvandi skulu politikarar hjálpa eldsálum

Eldsálir í Føroyum – líka mikið, hvønn politiskan lit tær enn hava – skulu hava eina hjálpanði hond frá politikarum á Christiansborg. Lítil og ongin figging fæst í Føroyum til stórar verkætlanir innan mentan og gransking, og tí skulu vit á Christiansborg sjálvandi hjálpa við at útvega figging

Eiríkur Lindenskov, Johan Mortensen og Sveinur Tróndarson royna seg í hesum døgum sum politiskir smakksdómarar í Kringvarpinum í sambandi við Fólkatingsvalið.

Teir triggir vóru í tíðindasending í kvøld (týskvøld) samdir um, at Edmund Joensen er okkurt slag av "jólamanni", sum "sýgur" pengar úr donskum kassum og dregur teir heim til Føroya at býta út.

Hetta er eitt typiskt

sjálvstýris- ella fullveldis-sjónarmið.

Eg eri púra ósamdur við hesar politisku smakksdómarar.

Figging má til

At hjálpa og útvega figging er ein av teimum fornemmastu uppgávnunum hjá okkum politikarum. Eisini í Fólkatinginum.

Vit skulu hjálpa, har vit kunnu, so mentan fæst at blóma, og gransking kann útvega okkum nýggja vitan.

Eldsálirnar í Føroyum – líka mikið, hvønn politiskan lit tær enn hava – skulu hava eina hjálpanði hond, tí uttan figging ber onki til. Tað vita øll.

Høvuðstrupulleikin, sum føroyskar verkætlanir aftur og aftur renna seg í, er, at tað er lítil kapitalur í landinum

til stórar verkætlanir. Serliga innan mentan og gransking.

Tí hevur Sambandsflokkurin í Fólkatinginum valt at hjálpa hesum fólki. Eldsálunum.

Hjálpst verður bæði við at fáa figging frá danska statinum og frá privatum grunnum.

Hetta var t.d. tað, ið vit stríddust við, tá vit arbeiddu fyri Saltsilo-projektinum og fingi figgingina upp á pláss.

Hetta var eisini tankin, tá ið vit á Christiansborg arbeiddu við at útvega Havstovuni figging til eitt havgranskingarprojekt, sum enn er í gongd á Havstovuni.

Skattafrádrátturin til føroysk lesandi í Danmark – R-frádrátturin – var eitt sindur øðrvísi.

Hargjordi Sambandsflokkurin sína ávirkan galdandi

fyri at varðveita ein høgan skattafrádrátt til føroyingar og grønlendingar. Hetta var, meðan onnur lesandi skuldu smakka spariknín. Tað eydnaðist, og vónandi eru lesandi føroyingar glaðir fyri tað.

Íløgu í fólka- og búskaparvækstur

Sjálvt um politisku smakksdómararnir hjá Kringvarpinum eru ímóti, fer Sambandsflokkurin á Christiansborg at halda fram at hjálpa, har tað er skilagott og rímligt.

Vit fara at hjálpa eldsálum at útvega figging, har ið tað ikki røkkur bert at troyta figgingarkeldur her heima.

Komandi árin eiga vit á Christiansborg at arbeiða fyri at útvega kapital til eina stóra íløgu í eitt sterkt vitanarkraftsentur í Føroyum.

Vit eiga at arbeiða fyri einum kraftscentri fyri útbúgving, gransking, vinnuligari gransking og skapan av nýggjum arbeidsplassum og fyrirkum.

Hetta eiga vit at verða gjørt í breiðum samstarvi millum føroyskar og danskar myndugleikar og fyrirkur.

Hetta gera tey í øðrum londum fyri at fasthalda ung í landinum. Endamálið er somuleiðis at fasthalda og skapa nýggj vinnulig arbeidsplass.

Soleiðis verður arbeitt aðrastaðni fyri at skapa fólka- vøkstur og búskaparvøkstur, sum vit eisini hava so nógv brúk fyri í Føroyum.

Hetta eiga vit eisini at gera.

Stuðla Sambandsflokkinum á Fólkatingsvalinum, so vit sleppa til verka.

FÓLKATINGSVALIÐ 2011

Annita á Friðriksmørk

Frá fráflyting til tilflyting

an at vísa á, at so nógv, sum her eru savnaðar, mangla í í samfelagið okkara

Nú mugu vit ikki halda, at tað er nakað forgjört í, at fólk flytir til onnur lond og festir búgv har. Tað er sanniliga gott og vísir, at vit liva í einum opnum heimi við alskyns møguleikum og einum fólki, sum hevur frælsi at fara har, tey ynskja.

Men tá ið tað eru so nógv, sum flyta av landinum, og so fá, sum koma hendaðanvegin. So má man spyrja, hvat vit gera galið, ella hvat hini gera rætt?

Heimurin rundanum okkum er fylltur við alskyns møguleikum. Har eru lestrar-tilboð av øllum handa slag. Har er býarlív og mentanar-tilboð, sum sigur spar tvey til alt, og so húsa tey fjølbroyttum bústaðarmøguleikum, sum ger tað lagiligi at seta búgv hjá ungum fólki og ungum familjum við lítlum pengum.

Lestrartilboð og bústaðartilboð

Hinvegin, so hava vit okkurt,

sum hini ikki hava. Her eru røtur teirra, her er familjan og vinirnir, og her tosa vit teirra móðurmál og liva ta mentan, tey vuku upp í.

Hóast hetta ikki er nóg mikið, eiga vit at taka tað harfrá og útbýggja tað. Vit mugu alsamt fáa fleiri lestrartilboð. So tey ungu kunnu taka alla ella ein part av útbúgvingini herheima. Vit mugu miðvíst og í eini tryggari tilgongd alsamt útbyggja fróðskaparsetrið, gransking og menning og aðrar útbúgvingarhættir.

Vit mugu fáa fleiri bústaðartilboð til fólk við lágari inntøku, -og eisini til nýútbúgvun við lutfalsligari høgari inntøku, men við ov lítlum eginpeningi til hús fyri 2-3 mió kr. Hetta gera vit við at fáa húsalánsgrunnin til eisini at taka sær av fjølbroyttum bústaðarmøguleikum – eitt nú lútaíbúðum. Ein avtala, sum Tjóðveldi longu hevur gjørt við minniluta-samgonguna, og sum verður lögð fram fyrsta dagin.

Kommunurnar eiga eisini sín leiklut

Og so má politiksa skipanin og herundir so sanniliga eisini kommunurnar tryggja, at býar- ella bygdarlívið er so mikið spennandi, at tað er stuttligt, mennandi og livandi at taka lut í virkseminum, har er, - eisini eftir skúlatíð um kvøldarnar og í vikuskiftinum.

Tí eru tey ungu so attraktiv

Tað er ikki av ongum, at øll nýmótans samfeløg og býir kappast um tey ungu

Tað eru tey, sum eru tað komandi ættarliðið, og sum tí kemur at mynda arbeidsmarknaðin og mentanarlívið í framtíðini.

Tað eru tey, sum í stóran mun eru tey kreativu, sum um nøkur ár koma at mynda og skapa nýggj virði og nýggjar vinnur.

Tað eru tey, sum koma at tryggja búskapinum ein framtíðarvækstur.

Tey eru tey kreativu, tey visjoneru, tey energisku,

tey skapandi - og so eru tey framtíðin.

Velja tey flestu ungu at taka part av ella alla útbúgvingina í Føroyum, so er skipanin dugnalig.

Velja nógv onnur uttanfrá at koma til landið og taka sína útbúgving her, so er man genialur.

Eydnast hvørki at fáa síni egnu at stóðast, ella at fáa onnur at koma til landið hevur samfelagið ein framtíðartrupulleika.

Og tíverri er tað har, vit eru í lýtuni. Vit hava eina avbjóðing, sum er at venda fólkafráflyting til tilflyting, og har vit royna at fáa aðrar lesandi útlendingar at venda eyguni hendaðanvegin.

Tað vit sáa, eiga vit at heysta

Hendan íløg, sum vit hava brúkt so nógv av okkara skattakrónum uppá fyri at geva gott í beini: fyrst barnagarðar, síðani fólkskúlar og síðani miðnámskúlar, - hesar dýru íløgur lata vit øðrum samfeløgum upp í henda

at heysta fruktirnar av.

Úrheimurin hevur við teimum ungu úr Føroyum móttikið ein aldursból, sum er búgvinn nokk til at kasta av sær við kreativum virðum.

Hesi ungu hava sjálvdan sett seg í stóra sethúsaskuld, - búgva til leigu ella í eini bíligari lútaíbúð, - nógv hava ikki fest røtur sum familja og hava sostatt ráð og evni til at gera eitt veldugt og drúgt sjálvboðið arbeiði, og frælsi til at gera júst so, sum teimum lystir.

Hetta er ein fantastiskur aldursbólur fyri búskaparvækstur, mentanarlív og trivnað.

Eydnast tað at venda gongdini, so kunnu vit vónandi siga um nøkur ár, tá kvinnurenningin verður, at: "so nógv, sum her eru savnaðar í dag, manglaðu í Føroyum í 2011, - men tað er nú søga".

Gott og væl 2000 kvinnur vóru til kvinnurenningina leygardagin. Eitt tilak, sum var bæði sosialt og avbjóðandi. Og so var tað ikki frítt, at hetta til tíðir dulda kappingarelementið í okkum fekk luft undir veingirnar hendaðanvegin. Tað gjørdi, tað heldur ikki verri, at hin so væl upplagda Sigrun Brend heppaði okkum upp í ferð: "kom nú, vita um tú ikki klárar at taka bara hana, sum er beint frammanfyri, - kom nú, ikki slaka av nú, - nú eru bara nakrir fáir metrar eftir, so fáa tit vatn og frukt. Kom nú!"

2000 kvinnur savnaðar á einum stað. Hetta fekk onkr-